

Poštni Glasnik

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Cena: Za poštne uslužbenke po 48 kron, za druge naročnike po 60 kron na leto.

Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani. — Reklamacije, oglase in drugo na upravništvo lista (Gospodarski urad poštne in brzojavnega ravnateljstva.)

Rokopisi se ne vračajo.

Letnik I. V Ljubljani, dne 15. oktobra 1921. 18. številka.

Karel Urbančič:

Sestanek delegatov poštne organizacij v Beogradu.

30. septembra t. l. so se zbrali v Beogradu zastopniki vseh pokrajinskih poštne organizacij. Naloga delegatov je bila, da opozore ministrstvo na nedostatke uredbe o pragmatizaciji nepragmatičnega uradništva in uredbe o dinarskih plačah.

Prvotno je bil ta sestanek sklican na 15. september, ker je bila na 16. september sklicana anketa o novi službeni pragmatiki za vse državne nameščence. Ker pa je bila anketa preložena na 1. oktober, smo tudi mi preložili sestanek poštne delegatov na ta dan, da smo se mogli pri tej priliki udeležiti tudi ankete o pragmatiki.

Obširnejše poročilo o tej anketi prinašamo na drugi strani, jaz pa hočem popisati potek in uspeh naše delegacije o naših vprašanjih. Prva točka, o kateri se je razpravljalo, je bila: Savez pošt. telegr. namještika v Beogradu in razmerje pokrajinskih organizacij do njega.

Predsednik g. Tomo Jovanović opozarja na sklep poštne kongresa, da morajo vse pokrajinske organizacije sprejeti pravila saveza in mu oddajati po pol dinarja na mesec za vsakega člana, zakaj brez denarja je delovanje saveza nemogoče. Po pravilih je določena članarina 3 dinarje na mesec za vsakega člana. Zveza bo sklicala izredni občni zbor, na katerem se reorganizira zveza, spremene pravila in določi nova članarina. Za članarino 3 din. na mesec bi vsak član prejemal naše glasilo, ki stane 4 krone na mesec. Po 2 kroni za člana mora oddajati zveza savezu v Beogradu, po 1 krono Osrednjemu društvu javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani, po 1 krono pa Centralnemu savezu vseh državnih uslužbenecv v Beogradu, ki se je ustanovil na anketi 1. oktobra t. l. v Beogradu. Zvezi bi ostalo po odbitku navedenih izdatkov po 4 krone od vsakega člana. Povsem jasno je, da zveza ne more delovati ob sedanjih članarini. Za vzgled naj nam bodo priprosti delavci, ki žrtvujejo po 50—60 kron na mesec za svoje organizacije.

Z ustanovitvijo centralnega saveza vseh drž. nameščencev smo ustvarili moč, ki jo bo morala upoštevati vsaka vlada. Koristi te združitve se morajo kmalu pokazati.

Druga točka je bila razgovor o sklepu ministrskega sveta, da se ukine poštno ministrstvo in se združi s prometnim ministrstvom. Delegati so enoglasno po-

oblastili predsednika g. Tomo Jovanovića, da zastopa na merodajnih mestih stališče, da se združi pošta z železnico in parobrodom pod prometnim ministrstvom.

Tem točkam je sledilo obravnavanje sledečih vprašanj, ki so se potem pretresavala z referenti in načelnikom personalnega oddelka poštne ministrstva:

1. Vsi aspiranti (-ice) se takoj imenujejo za privremene poštarje II. klase oziroma I. kl., če so dovršili dve službeni leti. Dekreti se jim morajo napraviti takoj. Oni privremeni poštarji, ki so dovršili 3 službena leta in so 21 let stari, se imenujejo poštarjem VI. klase s plačo 1515.60 din., če so mesta prazna.

2. Poštarjem, adjunktom itd. bivšim certifikatistom, se upoštevajo vojaška leta, kakor so se jim upoštevala pred uredbo o pragmatizaciji. Uvrste se v klase, v katere so upravičeni njih kolege, s katerimi so dosedaj napredovali v posamezne stopnje.

3. Aspirantom, ki so bili že pred vojno v poštne službi, a so morali v vojno, se vštejejo vojaška leta v penzijo in napredovanje. (Splitsko ravnateljstvo jim je ta leta že vštelo.)

4. Upošteval se bo predlog, da se po možnosti v kolikor bodo mesta sistemizirana uvrste poštarji I. klase, ki imajo čez 27 let službe v vanklase 4500 din.

5. Nadpoštarji, ki niso bili uvrščeni v plačo 3031.20 din., katera odgovarja plači IX. čin. razreda, ki so jo imeli pred pragmatizacijo, naj vlagajo prošnje za uvrstitev v višjo klaso. Ministrstvo se bo oziralo na posamezne prošnje kolikor bodo mesta prazna.

6. Kvalificirani odpravniki se morajo na lastno prošnjo uvrstiti (pragmatizirati) v skupino poštarjev, če so mesta prazna. Upoštevali se bodo le oni prosilci, ki se izjavijo, da jih lahko ravnateljstvo premesti in prideli kateremu koli uradu na njih lastne stroške. Izključeno je namreč, da bi mogli ostati kot poštarji pri uradih III. razreda.

7. Uradni sluge 4. stopnje, ki so bili imenovani za poduradnike, so bili po uredbi o dinarskih plačah uvrščeni v V. klaso s plačo 1200 din. letno, medtem, ko bi bili uvrščeni v plačo 1440 din., če bi ostali uradni sluge. Oškodovani so za 240 din. na leto. Upošteval se bo predlog, da se pomaknejo za eno klaso naprej, to je v plačo 1440 din.

8. Selski pismonoše bodo napredovali kakor sluge erarnih uradov.

9. Na podlagi § 7 uredbe o dinarskih plačah državnih uslužbenecv v pokrajinah izven Srbije in Črne gore, ki pravi, da bo ministrstvo financ podalo ministrskemu svetu predlog o reguliranju adjutov in dnevnic dnevničarjem v dinarjih je izdalo poštno ministrstvo

sledečo določbo: Praktikantom, dnevničarjem, dni-narjem, pomož. slugam itd., katerim so pripadale doklade po uredbi št. 130.000, naj ravnateljstva začasno določijo draginjske doklade v smislu uredbe št. 60.000 tako, da njih plače in osebne doklade skupaj ne morejo biti ne manjše, ne večje od dosedanjih skupnih prejemkov, dokler se vprašanje o draginjskih dokladah tega osobja z ozirom na uredbo 60.000 ne reši sporazumno s finančnim ministrstvom.

Naše ministrstvo je obljubilo, da bo to vprašanje v finančnem ministrstvu požurilo in bo tudi zahtevalo za one kategorije, ki so do 1. majnika prejemale draginjske doklade po šemi A, pa so se jim sedaj ukinile, da jih prejemaše še naprej po šemi A.

10. Izvedeli smo, da se preliminari za uradno povprečnino niso preveč pristrigili in da bodo poštna ravnateljstva mogla ugoditi upravičenim zahtevam uradov, če ne bo draginja zopet prekrizala vseh proračunov.

11. Obleka služabništva bo po zagotovilu referen-ta gotova najkasneje v marcu prihodnjega leta.

Po vseh informacijah, ki smo jih prejeli in po zatrdilu vlade bo nova službena pragmatika še letos uveljavljena. Dal Bog, da se to uresniči. Globoko se bomo oddahnili, ker se bodo ž njo izravnale razne krivice in razlike v posameznih pokrajinah.

K novi pragmatiki, ki velja za vse državne uslužbenice morajo posamezni resorti izdelati prehodna določila in predloge z ozirom na značaj služb, ki v večji ali manjši meri izčrpavajo telesne in duševne sile svojih nameščencev. Gotovo je naša služba tako naporna, da lahko upravičeno zahtevamo za našo stroko izjemnih določil. Da dosežemo naš smoter, moramo biti solidarni, da lahko uspešno zastopamo naše pravice.

Prihodnji teden se sestanemo s hrvatskimi delegati, da z njimi skupno izdelamo predloge za našo stroko. Pozivam vse kategorije, da nam v teku prihodnjega tedna pošljejo svoje predloge in zahteve, po katerih se bomo ravnali. Opozorjam kategorije, da imajo sedaj lepo priliko poudariti svoje zahteve, da ne bo pozneje nepotrebnih očitaj, zakaj kritika bo pozneje zopet lažja, kakor naše sedanje odgovorno delo.

Gospodarski in stanovski del.

Brez socialnega čuta!

Dobili smo naredbo o dinarskih plačah in ono o draginjskih dokladah; Veliko je bilo boja za ves ta provizorij. Ravno za to pa, ker je bilo to vse doseženo s takimi težavami in je poleg tega vse le začasno, smo ostali v kljub velikim krivicam, ki so se zaradi tega zgodile neštetim tovarišem in tovarišicam, dokaj mirni. Bili smo prepričani, da bomo krivice deloma mirnim potom izravnali, ali pa, da jih bo vsaj izravnala pragmatika, ki je baje na vidiku. Upoštevali smo težak položaj, v katerem so se nahajali oni, ki so naredbo o dinarskih plačah, to je o izenačenju kovali. Upoštevali tudi težak položaj vlade. Vse to samozatajevanje, smo doprinesli kot žrtev v ljubezni do naše mlade države, akoravno se nahajamo v vedno hujših stiskah.

Ostalo bi bilo pri tem in skušali bi bili rešiti, kar se rešiti da, po naših zastopnikih, da nas ne bi bila vlada tako v živo zadela z »Uredbo o draginjskih dokladah državnih uslužbenecv, upokojenecv in upokojenk na ozemlju Srbije in Črne gore, kakor tudi o dopolnitvah uredbe z dne 28. aprila 1921, D.R. br. 60.001« — KDR br. 80.000 (glej Služb. list poštnega ravnateljstva št. 37 od 22./8. 21).

S to naredbo je vlada brezsrčno pokazala, da nima onega pravega socialnega čuta do svojih nameščencev in njih družin v slučaju dolgotrajne bolezni. Zakaj? — Člen 23 uredbe KDR br. 80.000 pravi: »Ukaznim in neukaznim državnim uslužbenecem in slugam, ki so bolni, torej odsotni zaradi zdravljenja in okrevanja, se izplačuje ta dnev-nica samo za dobo šestih mesecev v teku enega leta, ne glede na to, ali prehaja čas bolezni iz enega koledarskega leta v drugo. Onim, ki so izza dne 1. januarja t. l. že bolni tri mesece, je dne 30. junija ustaviti izplačevanje draginjske doklade, ki bi jim pripadala po tej uredbi.« Prav tako velja to tudi glede draginjskih doklad za rodbinske člane.

Tako je tedaj državni uslužbenec in njegova družina v slučaju dolgotrajne bolezni, ki si jo je nakopal v državni službi zaradi napora ali nehygieničnih lokalov, ki jih najdemo zlasti pri pošti povsod, izročeni žalostni usodi, pahnen v najhujšo bedo in obup. In to preti prej ali slej vsakomur!

Res je, da se najdejo izjeme, ki simulirajo razne bolezni. Res bi bilo prav, da se to izrabljanje in izžemanje države za vselej prepreči, toda za to bi se dobila druga pot. Zakaj bi morali zaradi takih izkoriščevalcev trpeti oni, ki tega ne zaslužijo, marveč bi zaslužili poleg navadnih prejemkov v slučaju take družinske nesreče, še posebno doklado ali kake druge ugodnosti.

In sedaj dvojna mera! Člen 24 iste uredbe določa za častnike glede tega sledeče: »Častnikom, ki so zaradi telesne in duševne nesposobnosti neaktivni, gre tako osebna kakor tudi rodbinska doklada za dobo enega leta.« Zakaj to? — Nismo nevoščljivci. Privoščimo častnikom to, vendar zakaj dvojna mera, saj služimo vsi eni državi!

Bili smo mirni. Čakali smo, kaj bo iz tega, ker nismo verjeli, da bi se uredba sploh začela v vsej strogosti izvajati. Bili smo prepričani, da bo izdala vlada k tej uredbi posebna določila. — Toda varali smo se, kajti naredba se že izvaja! Imamo težke slučaje obolelih tovarišev in tovarišic tudi take na smrtni postelji, ki so ta mesec že prejeli samo suho plačo brez vsake doklade ter so tako izročeni z družinami vred poginu ali pa beračenju.

Taka je usoda državnega uslužbenca!

Zato stopamo iz rezerve in pozivamo vse merodajne činitelje, da store svojo dolžnost in takim trpinom olajšajo njih bedo s tem, da odpravijo ta krivični člen označene naredbe, ali ga pa vsaj omilijo.

Klic po pomoči.

Ne maramo opisovati neznoznega stanja, v katerem se nahajamo zaradi nastale draginje, ki je tako nenadoma dosegla sedanji višek. Strokovnjaki pa nam napovedujejo, da bo še hujše. Verjamemo jim prav radi.

Povedati hočemo samo, da državni uslužbenec ne more izhajati s sedanjimi prejemki. Naša plača nam ne zadostuje niti za priprosto hrano, kaj šele za obleko, obutev in vzgojo otrok. O kakih udobnostih ali razvedrilu niti govoriti ne smemo. Bog nas obvari pred boleznijo. Kam bomo še padli? — Kaj bo?

Našemu bednemu stanju je treba napraviti konec. Toda hiter konec.

Ne zahtevamo večjih prejemkov! Omogočite nam vsaj skromno življenje. Še pogoji za našo golo existenco ginevajo.

Kje so nabavljalne zadrage, kje je naš denar, ki se nam je odtrgal v ta namen?

Naša želja je, da bi se omilila nesramna draginja. Če je pa to zares nemogoče, če se cene več ko za 100 odstotkov zvišujejo, potem so pa nam tudi draginjske doklade prelabo odmerjene in pravično bi bilo, da se to vprašanje zopet vzame v pretres. Draginja je po vsej državi enaka in treba bo povsod enakih draginjskih doklad.

Kdo nam bo pomagal?

Potrošačke zadruge.

Naši delegati so se v Beogradu zglasili tudi v pisarni Saveza potrošaških zadrug, da bi se informirali o njegovem delovanju. Izvedeli so veliko zanimivega in obveščamo o tem naše naročnike.

Zadruga je do meseca septembra spala spanje pravičnega. Ni imela ne denarja, ne pisarn, ne skladišč. Od finančnega ministrstva se je večkrat zahtevalo izplačilo onih milijonov, ki so se nabrali od 10 odstotnih odtegljajev, a vedno zaman. Potrošačka je zahtevala denar, da bi ga naložila ter prejela obresti, a finančno ministrstvo je bilo pripravljeno le od slučaja do slučaja plačevati nabavljeno blago, da bi imelo nekako skrbstvo nad zadrugo.

Predstavka na ministrski svet je spravila zadevo v ugodnejši tir. Zadruga je prejela lepo glavnico in začela delovati. Našli so lokal, ki ga je treba adaptirati za pisarne in skladišča, kar se je deloma že tudi zgodilo. Najemnina je za naše razmere bajna. Za pisarno, ki je dostopna le po ozki stranski uličici in razdrapanem dvorišču ter za skromno skladišče plačujejo mesečno 40.000 kron.

Zadruga se je zanimala za to, da bi nakupila živila naravnost od producentov, a prišla je žal prepozno do glavnice. Z nakupom večjih množin moka se ne mara ukvarjati, ker se moka lahko pokvari, pšenice in drugega zrnja pa ni več dobiti ceno, ker je že vse v rokah trgovcev prekupcev. Isto je z mastjo. Pred nekaj tedni je želela neka podružnica, da ji centrala preskrbi vagon masti. Obrnili so se telefonično v Novi sad, Vršac, Subotico in Pančevo, kamor se steka trgovina s svinjami, a niso dobili niti pol vagona masti, ker je že vsa pokupljena in poskrita za boljše čase.

Potrošačka se ne more gibati tudi zaradi tega, ker jo vodi načelstvo osemnajstih članov. Vsak večji trgovski sklep je treba predložiti načelstvu v odobritev. Kupčija se navadno razdere preden se sestane osemnajst gospodov. Ti člani načelstva ne stanujejo v Beogradu in stane vsaka seja 60.000 kron. Tako drag upravni aparat mora ubiti vsako trgovsko podjetje.

Z 31. decembrom se ne namerava zaključiti bilanca, ker bi se izkazala prevelika izguba. Kolonijalno blago nameravajo kupovati od veletrgovcev v Beogradu, ker se boje prevelikega rizika, ki bi ga imeli pri nakupu v inozemstvu zaradi nestalne valute. Neki trgovec jim je odstopil blago samo z enoodstotnim dobičkom, ki se je preračunil na podlagi originalnih faktur. Cene nam ne ugajajo, ker dobimo na drobno v Ljubljani lahko isto blago za isto ceno kakor je v Beogradu na debelo.

Za prihodnost mislijo ustvariti lastne tovarne za izdelavo usnja, blaga, čevljev, mila itd. Lastni mlini naj bi mleli pri producentu nakupljeno žito.

S prostim prevozom po železnicah in oprostitev carine, kakor to predvideva uredba, je velika težava in je le malo upanja, da bi iz besed postala dejanja.

Težava je tudi s predujmi za pokrajinske zadruge. V smislu sklepa skupščine dobi vsaka zadruga le po tolikokrat 250 dinarjev predujma kolikor ima včlanjenih zadrušnikov. Od predujma je plačevati 5 odstotkov obresti.

Vse to so povedali delegatom, ki so odšli pobiti in trdno prepričani, da tako ne more iti in tudi ne pojde. Sklepi skupščine so ubili vsak napredek.

Po izjavi gospoda finančnega ministra se bo na odbitkih nabralo letno 80 milijonov kron. Ta denar naj se nikar ne izroči centrali za velikopotezne namere, ki nam bodo koristile šele čez desetletja, ampak naj se v

ta namen porabi le kaka tretjina. Z ostalim denarjem naj se ustanove v važnejših centrih ali na železniških križiščih kolikor hitro mogoče podružnice. Naj se ne ozira na število zadrušnikov namesto na važnost kraja ali križišča. Kako je mogoče konkurirati s trgovcem milijonarjem, ki ima lastne obratne lokale, lastna skladišča, če bi morali mi plačevati za obratno glavnico 5 odstotkov obresti.

Zadeva je zelo nujna, ker bodo 1. januarja p. l. državni nastavljenici obupavali, ako se jim bodo zopet odtegnili stotaki, ne da bi imeli od tega najmanjšo korist. O.

Nekaj pomislekov k načrtu pragmatike.

Zdi se nam potrebno, da Vas opozorim na člen 46. predloga zakona o državnih uradnikih, poduradnikih in službenikih, kateri je natisnjen v »Poštnem Glasniku« z dne 1. oktobra 1921 št. 17.

Člen 46. se glasi: »Vsak službenik je odgovoren za krivice storjene v službeni dolžnosti, krivično in materialno, a solidarno z dajalcem odredbe.«

Člen je sicer dvoumen, kot so skoro vse take naredbe, a ravno pri takih dvoumnih naredbah imamo zelo slabe izkušnje. Zato bi bilo dobro ta člen predrugačiti.

Pred vsem treba natančno definirati izraz »službenik«. Ali pomeni službenik splošno isto kot uslužbenec ali pa je službenik po naše služabnik, torej sluga. — Ali je potem ta sluga kaj identičen s poduradnikom ali ne ter na ta način samo sluga odgovoren za krivice (!) medtem, ko poduradnik in uradnik nista odgovorna krivično in materialno.

Vzemimo slučaj, da je odgovoren vsak, naj si bo uradnik, poduradnik ali sluga za vse kar naredi v službi. Ta razlaga izraza »službenik« se nam zdi najbolj verjetna, osobito pri naši direkciji, katera še do sedaj n. pr. ni znala ministrstvu pojasniti, kaj je to aspirant. Ta izraz razumeva ministrstvo drugače in direkcija drugače (žalibog sedaj že obe oblasti na škodo aspirantov), ker drugače bi ne bilo mogoče, da dobijo pri službenih potovanjih aspiranti dnevnice po točki 6 tabele 1. ne pa po točki 5, kjer so aspiranti izrečno označeni, ali da vzamemo novejšje slučaje: v uredbi o izenačenju plač stoji izrečno, da dobe aspiranti plače od 1200 ozir. 1500 din., a se jim to ne prizna zato, ker min. na predlog naše direkcije izraz aspirant drugače razumeva kot bi ga bilo treba.

Da pridem nazaj k stvari. Če so vsi odgovorni, potem smo na istem kot v Nemčiji, kjer je uradnik odgovoren tudi za materialno škodo, katera nastane stranki zaradi njegovega uradovanja. Tako n. pr. mora tam uradnik poravnati škodo, ki jo zahteva stranka zato, ker pismo, katero je oddala na pošto, ni bilo dostavljeno s prvo priložnostjo ampak recimo za 3 ure kasneje. Drug slučaj: Neka banka naroči pri svoji podružnici, da ji slednja kupi 5 vrednostnih papirjev. Pošta je brzojavko popačila in namesto 5 napisala v brzojavko 50 papirjev namesto 5. Uslužbenec, kateri je brzojavko popačil, je odgovoren za to škodo, katero trpi banka in mora plačati kurzno diferenco za 45 papirjev, kateri so med tem padli za 30%. (Ta priložnostjo ampak recimo za 3 ure kasneje. Drug slučaj: Tvrdba X v Ljubljani preda pred Božičem paket z razglednicami na tvrko Y v Mariboru. Paket dospe v Maribor še le po Božiču. Seveda ima Y zaradi tega škodo, ker razglednic ne more več prodati. Za to škodo je odgovoren uradnik, kateri je zakrivil, da paket ni pravočasno prispel.

Sedaj pa pogledajmo še drugo stran te odgovornosti.

Ako uradnik ali sploh uslužbenec ve, kako je odgovoren, bo delal z vso sigurnostjo, zahteval bo vse zadevne pripomočke in delal varno, počasi, ne glede na službo, ker če n. pr. ne more vsega materiala izdelati, ni več odgo-

voren on sam, ampak solidarno z dajalcem naredbe, torej s tistim, kateri za dotično službo ni vdelil zadostno število moči. In tako bi se ta odgovornost vlekla tako daleč, da bi se končno sploh ne dalo več dognati, kdo vse je pri taki zadevi odgovoren, kdo je soodgovoren itd.

Končno še nekaj malega splošno o zakonskem načrtu, katerega pa zaradi kratkega časa nismo še mogli natančno preštudirati.

Osnutek se nam zdi za SHS, prav specijelno pa za našo direkcijo, presplošen v tem, da so posamezne pravice oziroma dolžnosti premalo natančno definirane. — Spomnimo se malo nazaj na uredbo o izenačenju na dinarske plače. Ta uredba je kolikor toliko jasna, vsaj v nekaterih točkah, a ravno v najjasnejših točkah so jo obrnili čisto po svoje v škodo osebja. (Zopet asp.) Uspeh je ta, da bodo nekateri izstopili iz službe, ker se jim pravice, katere jim gredo, ne priznajo. Ravno kar je nekdo (pom. moč) prijavil pri nas izstop iz službe, ker s 1600 kronami ne more več izhajati. — Naredba je datirana z 28. junijem, veljavna s 1. majem, danes imamo konec septembra, a naredba se še ne izvaja, asp., pom. moči in sluge še niso prišli do pravic, katere jim po uredbi gredo, ravno zaradi tega, ker uredba ni tako jasna, da bi tudi za slovensko direkcijo, katera se za težnje svojega osebja ne briga prav posebno, ne bilo nobenih dvomov več. Direkcija itak pri še tako jasni uredbi vedno najde točke, katere se dajo obrniti osebju v kvar.

Nadalje, kaj je z vojnimi leti? Ali naj mlajše moči, katere so odšle v vojno kot asp., celo vojno dobo izgube, med tem, ko so njihove kolegije bile prvič doma, in drugič moške tako prehitete za 4 do 5 let. Kaj je z vojaško dobo certifikatistov uradnikov? Tem naj se vojna službena leta štejejo na polovico le takrat, ako so jo doslužili v isti stroki (?) (§ 28).

Tako bi lahko našli v vsakem paragrafu take nejasnosti, zaradi katerih je mogoča vsakovrstna razlaga, katera pa seveda ne bo nikoli osebju v prid. — Sicer je menda itak že prepozno za spremembe osnutka, a vseeno prosimo, da sporočite to delegaciji v Beograd, da se bo ozirala tudi na pravice mlajših, posebno pa, da ne bodo aspiranti, odpravniki in sluge ostali zopet ob strani, kot se je sedaj vedno pripetilo. Še to, kar se je tem z uredbo zagotovilo, se jim ni priznalo.

Najprvo pa Vas prosimo, da delate na to, da bo izvrševalna naredba k uradniškemu zakonu tako jasna, da jo bo lahko vsakdo pravilno razumel, da bodo zlorabe v škodo osebja nemogoče, ter da tudi naši direkciji ne bo preostajalo drugega, kot da zakon izvede brez vseh možnosti, obrniti ga po svoje — ter da ji ne bo treba vpraševati za vsakega posameznika s primernim predlogom ministrstvo za »tumačenje«.

Načelo pri vsem pa naj bo izrek Nj. Vel. kralja Aleksandra, katerega je dal v odgovoru na adresu Nar. Vijeća leta 1918, namreč: »Pridobljene pravice se nikomur ne smejo kratiti!«
Mariborski tovariš.

Opomba uredništva: Vse te podatke smo poslali tudi naši delegaciji v Beograd v uvaževanje.

Potrošačke.

Z upapolnim srcem na boljše bodočnost sem svoječasno posebno vestno indikiral to naredbo, da je ne izgubim iz vida. Čital sem takrat to »potrošačko« naredbo. Kdo bi je ne bil vesel pri praznem želodcu in zakrpani obleki! Danes sem jo zopet prečital, a želodca, tega perijodičnega oderuha, ne morem zadovoljiti. Zakrpana obleka ima le zategadelj danes večjo vrednost, ker se je med tem časom zanjo porabilo par klopčičev sukanca. In vendar imamo potrošačko datirano s 5. decembrom 1920.

Člankar — O — v 16. števec. »Poštne Glasnika« stavi sicer še vedno velike nade v »potrošačke«, ker je očitvidno nameščen v mestu, a mi »pokrajinci« s slabimi prometnimi zvezami se ne moremo ogrevati za »Nabavljalne zadruge«. Ne glede na to, da so n. pr. členi 10 zadnji odstavek, 16, 22, 42, 58, 71, 79, 81 in 82 deloma praktično neizvedljivi, deloma pa nalagajo prehode obveznosti že itak ob robu gospodarskega in socialnega prepada se nahajajočim javnim nameščencem, bi ne imela ustanovitev »potrošačkih« za tovariše po deželi nobenih realnih vrednosti. V podkrepitev hočem navesti par razlogov: 1.) Imeli smo že nekake predhodnice »potrošačke« v obliki »Samopomoči«. Ne oprekam, da niso vršile po mestih in večjih krajih ob železnicah blagodejnega dela med trpini-javnimi nameščenci, vse ostale pa so se slabo obnesle. Blago ni bilo niti boljše niti vrednejše kakor v zasebnih trgovinah, ponekod celo dražje, pri vsem tem pa si moral jamčiti za eventualne gubitke, moral si blago takoj plačevati, moral si hoditi peš po več ur daleč — tu pa tam celo zastoj, vračal si se s praznim nahrbtnikom domov. 2.) Ista križeva pot, katero je hodila ogromna večina zadrug »Samopomoči«, čaka tudi »potrošačke«, saj nam je povedal tovariš O., da od onih pridržanih okoli 270 milijonov kron ni mogoče niti Ljubljančanom ničesar »iztisniti«, dasi iznašajo obresti od teh odtegljajev danes najmanj malenkost 5.000.000 kron. Mi pa neobhodno potrebujemo takojšnje odpomoči. 3.) Na ugodnost člena 79 uredbe o nabavljalnih zadrugah se ne smemo prav nič zanašati prvič, ker imamo v Sloveniji većinoma le južno železnico, drugič so pa naše ugodnosti na železnicah z oz. na zahtevane formalnosti in kolkovine enake ničli. 4.) Naša služba po deželi, osobito pri kombiniranih uradih, je taka, da nisi nikdar prost. Kdaj naj grem nakupovat k več ur oddaljeni »potrošački«? Po noči? Zaprte bodo že z ozirom na obrtni red. Izgovor, da ti bo vse oskrbel tovariš iz druge stroke, ki ima več prostega časa, je jalov, ko se te n. pr. izogibljuje nekdanji dobri prijatelji zgolj zaradi drugega političnega naziranja. Žalostno, a resnica! 5.) Ako nam je sreča mila, da spravimo v okolišju sploh 10 javnih nameščenčev skupaj, bi morali pač odposlati polovico vplačanih deležev zadrugarjev »Zvezi« (500 Din.), z ostalimi 2000 kronami si lahko nabavimo kvečjemu potrebno množino užigalic. Kje pa so drugi predmeti, poslovni prostor itd? Kot skesani grešniki se bomo morali zopet povrniti v okrilje zasebne trgovine in trgovci bodo že vedeli pošteno nagraditi naše želje po lastnih trgovinah. Naredba zoper navijalce cen obstoji že nekaj mesecev, a do danes še nisem slišal ali čital, da bi se bil komu skrivil las, čeravno plačujemo koruzo od takrat za 100 odstotkov draže, da ne govorim o drugih predmetih.

Vsi smo sicer trdno prepričani, da se nam je hotelo resno pomagati z ustanovitvijo »potrošačkih«, vseeno pa ne smemo pozabiti, da se nam samim ne bo nikdar posrečilo iztrebiti verižništva in navijanja cen, ker nam prvič primanjkuje trgovske strokovne izobrazbe, drugič pa brez »cvenka« v žepu ni nobene osamosvojitve.

**Prispevajte
za „Poštni dom“!**

Za danes naj to zadostuje! Želim, da bi se še oglašili v tej zadevi tovariši z dežele, saj nam gre za kožo. Samo plačevali bomo — nova bremena — koristi pa nobenih!

Zveza (naša ne »Potrošačka«) naj se zavzame, da se nadaljevanje te operacije s potrošačko na naših žetih itak praznih in raztrganih žepih opusti, za naše zgolj v dobrobit domovine vestno opravljeno delo pa izposluje današnjim razmeram primerno plačo, da nam vsaj ne bo treba stradati in raztrganim okoli hoditi v posmeh vsakemu verižniku in celo marsikateremu beraču. Le na ta način bi se dala takoj odpraviti naša strašna beda v sedanjih časih, v časih okamenelih src.

Geslo »pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal« naj se uveljavi brez vseh prisiljenih odtegljajev tam, kjer so predpogoji za to, n. pr. v mestih z zopetno ustanovitvijo »Samopomoči«, na deželi pa so take in slične naprave brez vrednosti. S. G.

Organizatorično gibanje.

Savez državnih činovnika i službenika u Beogradu.

Prvega oktobra so se na povabilo beograjskega saveza sestale vse pokrajinske organizacije, da osnujejo centralni savez za vso kraljevino. Vse pokrajinske organizacije so bile zastopane po svojih predsednikih ali podpredsednikih. Ljubljano, oziroma Slovenijo je zastopal poslanec prof. Reisner s tajnikom Bekšem. Tema dvema so se pridružili delegati raznih pokrajinskih društev. Pošta je bila zelo močno zastopana. Razen predsednika našega saveza, gospoda Toma Jovanovića, ki je hkrati tudi podpredsednik upravnega odbora središnje uprave, smo zapazili poštarje iz Dalmacije, Bosne, Hrvatske in Vojvodine. Našo zvezo je zastopal predsednik Urbančič. Društvo poštinih uradnikov in uradnic sta zastopala tovariša Ulepič in Otoničar. Osrednje društvo poštinih nameščencev pa tovariš Goljar.

Seje so se vršile v občinski posvetovalnici. Posvetovanje je otvoril predsednik upravnega odbora, univerzitetni profesor Milan I. Andonović, ki je pozdravil navzoče ter očrtal velik pomen skupnega delovanja vsega državnega uslužbenstva. Vsako podvzetje je treba finančno osigurati in zaradi tega je menil govornik, da se ne bo nihče protivil plačevati po 2 dinarja letno za osrednjo blagajno.

Pri odobritvi pravil je prišlo do malih nesporazumljenj, ki jih je odstranil poseben odsek, sestavljen iz pokrajinskih predsednikov in zastopnikov začasne središnje uprave.

Na podlagi izpremenjenih pravil so se vršile volitve. Na predlog prof. Reisnerja je bil izvoljen častnim predsednikom Milan I. Andonović in predsednikom Vasa Petrović, ki pa izvolitve ni sprejel, ker je član odbora za sestavo uradniške pragmatike in po njegovem mnenju ne more biti istočasno zaupnik vlade in uradništva. Kot zaupnik vlade hoče in mora imeti proste roke. Nato je bil izvoljen predsednikom dr. Mihajlo Jovanović, načelnik ministrstva financ. V odbor so bili izvoljeni i zastopniki, oziroma predsedniki pokrajinskih organizacij.

Preden se je prešlo na drugo točko dnevnega reda, je povzel besedo prof. Reisner ter povedal, da zakonodajni odbor pravkar pretresa uredbe, ki so izšle pred sprejetjem ustave in imajo moč zakona. Zakonodajni odbor je treba opozoriti na nekatere nejasnosti, oziroma krivice, ki jih trpe državni nameščenci ter ga prositi, da jih odpravi. Stavila se je resolucija, ki je vsebovala

sledede točke in bila enoglasno sprejeta. Za dijake, ki zaradi vojnih razmer niso mogli dovršiti študij do 23. leta, naj se izplačujejo družinske doklade tudi preko 23. leta.

Pravo uživanja družinskih dodatkov po 5 dinarjev na dan imajo vsi državni nameščenci, torej tudi oni izven Srbije in Črne gore. Nekatero delegacije financ razlagajo naredbo po svoje ter nakazujejo samo po 3 dinarje. Zaradi tega jo je treba točno objasniti in naročiti oblastem prve stopnje, da izplačajo zaostale dodatke.

Plače in draginjske doklade praktikantov (cievov), poduradnikov finančne kontrole, dnevničarjev in pomožnih sil naj se od 1. maja t. l. izenačijo v dinarjih.

V slučaju bolezni državnega nameščenca, ki traja nad šest mesecev, se ukine izplačevanje draginjskih doklad. Ta drakonska naredba, ki se protivi vsem še veljavnim zakonitim predpisom (§ 29 službene pragmatike) naj se razveljavi.

Proti nameščencu, ki netočno prijavi podatke za odmero draginjskih doklad, naj postopa njegova disciplinarna komisija in ne finančni minister.

Draginjske doklade eksponiranih prečanov naj se izenačijo z onimi, ki jih uživajo Srbijanci, ker mora na primer oni, ki pride v Beograd iz Ljubljane ravno tako drago plačevati vse življenske potrebščine kakor oni, ki pride iz Niša ali Cetinja. Ker se je za vse te točke zavzel centralni savez vseh državnih nameščencev, je upati, da bo dosegla navedena resolucija dober uspeh.

O pretresanju in osvajanju projekta zakona o državnih nameščencih (pragmatika) se je vršila generalna in specijalna debata, ki jih pa radi prepričlega prostora ne moremo objaviti niti v ekscerptu. Omenimo naj le, da so vsi govorniki hvalili res moderni načrt. V generalni debati se je zopet prof. Reisner prav toplo zavzel za že upokojehe državne nameščence, kojim naj bi se pripoznale vse pokojninske udobnosti, ki jih bodo uživali oni, ki bodo po predpisih nove pragmatike stopili v pokoj. Zahteval je v temperamentnem govoru, da se prizna in omogoči ambicioznim nameščencem prekvalifikacija.

Posvetovanja so trajala dva dni od jutra do večera. Starostni predsednik se je končno v toplih besedah zahvalil vsem navzočim za sodelovanje ter jih povabil na banket, ki je bil v hotelu Imperial. O.

Opomba predsedstva: Dodatne in izpreminjevalne predloge k posameznim paragrafom osnutka pragmatike priobčimo prihodnjic.

Zapisnik.

seje širšega odbora Zveze poštinih organizacij od 21. septembra 1921 ob 6. uri popoldne.

Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva in došli dopisi. 2. Godbeni odsek. 3. Slučajnosti.

Ad 1. a) Predsednik poroča o večeru, ki ga je priredila »Zveza« na čast g. gen. direktorju Dimitrijeviću. Uspeh je bil krasen. Stroškov ni, pač pa bo še nekaj prebitka, ne ve pa še natančno koliko, ker je tovariš Rozman odsoten. Prebere dopis, s katerim se ravnateljstvo zahvaljuje »Zvezi« za prireditvev. Predsednik se tudi vsem prisrčno zahvaljuje za sodelovanje.

b) Predsednik poroča o anketi za pragmatiko, ki bo 1. oktobra 1921 v Beogradu. Priporoča, da se pragmatika prihodnje dni od širšega odbora vsaj v glavnem predela, pričetek 22. septembra ob 5. popoldne. — Zastopnik društva p. u. in uradnic Otoničar poroča sklep društva, da sta določena Ulepič in Otoničar kot delegata k anketi za pragmatiko v Beograd.

in sicer na stroške imenovanega društva. Prosi, da »Zveza« izposluje pri Savezu javnih namještenika v Beogradu pristop. — Pragmatika naj se objavi v celoti v prih. številki, ki naj izide 27. t. m. — Sklene se, da plača vsak član »Zveze« enkratni prispevek za stroške v boju za pragmatiko, in sicer definitivno nastavljeni po 10 dinarjev, začasno nastavljeni po 5 dinarjev.

c) Prečitajo se razni dopisi, ki se vzamejo v vednost in se rešijo.

Ad 2.: Predsednik poroča, da se je izrazila želja, naj se ustanovi lastna godba. Nalogo je v informativne svrhe poveril tovarišu Kit-u, ki o zadevi referira. Izvoli se godbeni odsek in sicer: predsednik Urbančič, ter tovariši Kit, Kavs in Primšar. Odsek dobi na razpolago znesek 40.000 kron od gospodarskega odseka. Dohodki godbenega odseka se stekajo potem v blagajno gospodarskega odseka.

Ad 3.: a) Tovariš Šalehar predlaga, naj »Zveza« podpiše primeren znesek kot drž. posojilo. Sklep: »Zveza« podpiše 1.000 din. drž. posojila in sicer iz rubrike »Poštni Dom«. —

b) Na vprašanje glede discipliniranja nekaterih tovarišev zagrebške organizacije zaradi delovanja kot razni funkcionarji v organizaciji se stavi predlog, da delegati v Beogradu izposlujejo, da se disciplinarna preiskava ukine. — Sprejeto.

Predsednik zaključi sejo ob 7. uri 45 min.

Strokovni del.

O poštne hranilnici.

(Dalje in konec.)

Ne morem pa soglašati z ministerijalno odredbo, ki v hranilnem prometu ne daje poštne hranilnici vse prostosti. Če so v letu 1883 pri sklepanju zakona o poštne hranilnici z ozirom na zadružne in bančne zavode, ki so bili tedaj šele v povojih, kapitalistični krogi vsaj deloma upravičeno prisilili svoje zastopnike v vladi, da so obesili lastnemu otroku cokljo na vrat, namreč, da je smel obrestovati vloge samo do 2000 kron in še te z največ 3%, za znesek čez 2000 kron pa je moral kupiti državne vrednostne papirje, mislim, da bi bil že čas, otresti se te neprostoovoljne omejitve. Denarni zavodi stoje danes trdno in zadružništvo se je krepko razvilo. Nove banke rastejo kakor gobe iz tal, vse pa delajo ogromne dobičke in zvišujejo delniško glavnicu leto za letom. Napredek v socijalnem pokretu zahteva tu remedure in država je poklicana, da v obrambo široke mase in v svojo korist postavi protiutež. Konkurenca bo pomedla marsikatero zlo.

Podjetnik, trgovec ali obrtnik ima svojo hranilnico in borzo — delavnico — ter za denarno poslovanje čekovni promet in vse poštne urade proti razmeroma malenkostni odškodnini na razpolago. Delavec, kmet, uradnik in slična misera plebs, ki živi od rok do ust, bi pa ne smela poljubno rabiti koristne, praktične in priročne državne naprave? Kako naj zahtevamo od priprostega ljudstva zanimanje in zmisel za vrednostne papirje, ko še naše časopisje popolnoma bojkotira take notice? Enkratna malenkostna izguba pri prodaji kakega efekta odvrne od nadaljnih nakupov vsakogar, ki mora dvakrat obrniti krvavo prisluženi krajcar, preden ga izda.

Propala Avstrija se je trudila na vso moč, da bi med priprostim ljudstvom vzbudila zaupanje in zanimanje za državne efekte. Celo sodnije je primorala, da so vtikale gotovino v državne vrednostne papirje. O tem žalostnem atentatu na žepe gmotno in družabno najšibkejših se je pisalo že dosti. — Poštne hranilnice je v prvi vrsti poklicana,

da popravi doseganje pogreške ter vzbudi na novo zaupanje v državni kredit in zanimanje v državne efekte. Njena bodočnost odvisi od zaupanja široke mase in prisilne odredbe bodo ljudstvu, zavodu in državnim financam samo v kvar.

Višina hranilne in čekovne vloge naj bo neomejena, obrestna mera naj se ravna po denarnem trgu in nakup državnih ali katerih koli efektov naj bo na prosto voljo vsakemu. —op.

Preosnova poštne uradov v naši državi.

Pod tem naslovom objavlja »Jugoslavija« št. 223 od 18. septembra 1921. članek o nameri poštne ministristva po francoskem in belgijskem vzorcu preosnoviti poštne urade po deželi. Ti uradi bi bili spojeni z občinskimi uradi tako, da bi bila oba urada v enem in istem prostoru ter bi si s tem poštne uprave zmanjšala izdatke. Končno člankar odobrava modro misel o modernem (?) načrtu.

Najprvo se lahko poudarja, da člankarju niso znane razmere na deželi, še manj pa ima pojma o uradnem poslovanju. Občinski tajnik je po večini ob nedeljah in praznikih od 8. do 18. nepretrgano zaposlen s strankami v občinskih in zasebnih zadevah. Poleg tega je izključeno poslovati še v poštne uradu, le izjemoma tu in tam v poštne nabiralnici. Kakor je znano, so v nekaterih krajih hudi strankarski boji, kjer se ne sovražijo samo strankarski politični nazori temveč gre tudi za osebnosti. V takih razmerah bi bil poštne odpravnik brez vsakega izgovora primoran zaradi svojega obstoja, posvetiti se takim polemikam: V vseh navedenih in še tu ne navedenih ozirih bi morali biti za take poštne urade izjemni predpisi. Črtati bi se morala cela odredba p. r. št. 51.000-II a-19. S. l. 2-20 posebno točka 21 ker zaščita uradne tajnosti v takem prostoru bi bila nemogoča.

Dovolj žalostno je, da poštne uprave štedi samo pri ubogih poštne odpravnikih. Obljubljena 120 odstotna draginjska doklada je šla po vodi. Sedaj se skuša dati življenjske razmere odpravnikov »v španovijo«, češ, gotovo jih enkrat vzame vrag. Primerne mezde za tajništvo od občine po nekaterih vaseh ni pričakovati, ker občinski odbor še 300 kron ne dovoli na mesec. Kaj je vendar odpravniška para zakrivila, da mora prenašati vsa gorja? Ali bo mogoče odpravnikom služiti dva gospodarja?

Razne vesti.

Odkrita beseda. — Vsem onim tovarišem, ki so razumeli naš kljč in prošnjo za podporo blagajni zveze, katera ima toliko stroškov z vednimi delegacijami v Beogradu, izrekamo za njihovo gmotno pomoč in to v teh težkih časih v imenu celokupnosti najsrčnejšo zahvalo. — Res se težko utrpi vsaka krona, toda oni so si bili na jasnem, kaj bi bilo, ako bi nihče ne deloval, kaj bi dosegli, ko je borba že tako huda za vsak majhen uspeh. Nikakor pa ne moremo razumeti nekaterih tovarišev, ki so ravno v tem slučaju ostentativno zvezi obrnili hrbet, kar si je treba zapomniti. Pri tem seveda ne mislimo onih tovarišev in tovarišic, ki se zares nahajajo v tako žalostnih razmerah, da bi niti najmanjšega zneska ne mogli utrpjeti.

Sestanek v Lescah. Preteklo nedeljo popoldne je bil v Lescah v restavraciji »Triglav« dobro obiskan tovariški sestanek, na katerem sta poročala tovariša Ulepič in Ottoničar o intervencijah pri našem ministristvu in službeni pragmatiki.

Sestanek zveze se je vršil v četrtek 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Mestnem domu s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo delegatov. 2. Raznoterosti. — Prav dobro obiskan sestanek je otvoril predsednik Urbančič, ki je poročal o zadevah, tičočih se samo poštne stroke. Tovariš Otoničar je prevzel referat o poteku ankete o novi službeni pragmatiki. — Pri točki raznoterosti je poročal predsednik na interpelacijo tovariša Bavdeka, da je ravnateljstvo odposlalo predlog, da se imenuje za poduradnike 39 uradnih slug, ki so bili pri zadnjem imenovanju prezrti. V ministrstvu je dobil zagotovilo, da se bo imenovanje takoj izvršilo. — Soglasno se je sklenilo, da protestiramo proti temu, da bi nam vnovič odtegnili 10 odstotkov naših prejemkov, ker ni upanja, da bi imeli od tega v doglednem času kaj koristi, dokier so zadruga zavisne od centralnega saveza, katerega poslovanje stane ogromno denarja. Najmanj kar zahtevamo je, da dobi vsaka zadruga denar, ki je bil nabran v njeni pokrajini. S tem denarjem si bodo zadruga brez posredovanja saveza same uspešneje pomagale. — Zveza namerava dobaviti članom slanino iz Beograda, kakor hitro jo bo mogoče dobiti večjo količino. Lepa slanina stane v Beogradu 60 kron kg. — Sklene se osnovati odsek, ki naj bi se pečal z ustanovitvijo lastne stavbne zadruga. — Konec sestanka po 10. uri. — Dostavek predsedstva: Mariborska in celjska organizacija sta izrazili željo, da bi prišel predsednik zveze poročati o uspehih delegatov. Tej želji bomo ustregli takoj, ko izdelamo posebna določila za našo stroko k splošni pragmatiki.

Pozor pri plačevanju s položnicami na račun »Zveze«!
»Zveza« ima čekovni račun št. 11.834. — Dogajajo pa se slučaji, da tovariši porabljajo položnice kake druge poštne organizacije za plačila, ki so namenjena zvezi, ali pa položnice zveze za plačila, ki so namenjena kakim drugi organizaciji! Posledica tega je, da se pojavljajo neljube pomete. Marsikoga terjamo za kak dolžni znesek, ki ga je pa v resnici že plačal, vendar ne nam, pač pa na drug napačni naslov. Napačni naslovnik sprejme denar, dasi ne ve v kak namen je došel. Molči in zmešnjava je tu. Zato pazite! Zvezi plačujte le s položnico, ki je zares njena.

Koledar. — Vse one tovariše in tovarišice, ki hočejo naročiti »Poštni koledar« za leto 1922, prosimo, da nam to javijo direktno ali pa po svojih uradnih predstojnikih. Ako bo naročil zadostno število, bomo koledarček izdali kot lansko leto. Oblika bi bila malo večja, cena pa 4 dinarje. — Predsedstvo »Zveze«.

Vsak poštni uslužbenec naj bo naročnik lista!

Odgovorni urednik Janko Tavzes, višji poštni oficijal, Ljubljana.
Izdaja »Zveza poštne organizacij za Slovenijo« v Ljubljani.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Zahtevajte cenik
zastonj
in poštne prosto

H. Suttner

Ljubljana 4, (68)
Mestni trg števil. 23.
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Franc Bar,

LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 5
Telefon 407. (19)

Barvnih trakov ogljenega papirja, razmnoževalnih aparatov in vseh pisarniških potrebščin.
Mehanična delavnica za popravila pisalnih in računskih strojev ter kontrolnih blagajn.

Kdor še lista ni naročil,
naj to stori takoj!

FRAN ŠKAFAR
Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča za vse stavbene in pohištvene mizarske izdelke.

Zaloga pohištva!

Solidne cene!

Nova trgovina! **Miloš Oset** Nova trgovina!

Maribor, Aleksandrova c. 45.
nasproti glavnega kolodvora
priporoča (66)

raznovrstno špecerijsko in kolonijalno blago ter deželne pridelke.

Prosi cenj. občinstvo za obilen obisk. Postrežba točna in solidna.

Najmodernejše obleke, površnike za gospode, kostume, pomladne toalete za dame.

Obnavljanje oblek, moderniziranje kostumov v osmih dneh.
Drobništvu obleke na obrohe!

Lastna zaloga najfinejšega blaga in žimic (Rosshaar) za obleke.
Cene delu za moške obleke 600 K, ženske kostume 650 K.

S. Potočnik, Šelenburgova ulica 6/I, Ljubljana.

Trgovci! Trafikanti!

POZOR!

Cigaretni papir, stročnice, Oleschua papirčke z vodotiskom, pisalni papir, rokavice, sukanc, bombaž, kremo, ličilo, konjske ščetke, vezalke, sesalke, plavila ter vsako vrsto galanterijskega in manufakturnega blaga kupite najceneje in po konkurenčnih cenah pri

(36)

tvrdki

Oroslav Čertalič, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 33

Trgovka Josip Petelinc □ Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 7

(10)

Tovarniška zaloga — šivalnih strojev v vseh opremah, materialjal kot pred vojno. — Igle, olje in vse posamezne dele. — Galanterijo, modno blago, nogavice, srajce, na debelo in drobno.

Ugodni plačilni pogoji

Zaloga raznega usnja priporoča

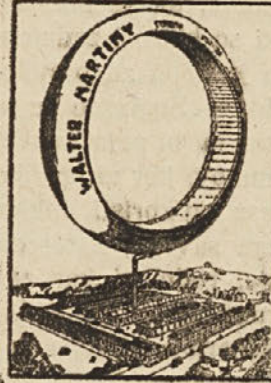
ANDREJ SEVER

V LJUBLJANI, Prešernova ulica 9,
(Restavracija Perles). (63)

Trgovina usnja

ANTON KUNSTEK, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4

priporoča svojo veliko zalogo usnja v vsaki množini
Cene solidne in nizke! (52)

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne automobile tovarne Walter Martiny. — Autogaraže in autodelavnice s stiskalnico za montiranje gumijevih obročev pod vodstvom inženirja v

Centrala:

Ljubljana,

Rimska cesta št. 2.

Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovor. avtomobilov

Podružnice:

Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. št. 470.

Maribor, Jurčičeva ulica 9, telefonska št. 133.

Beograd, Knez Mihajlova ulica broj 3. (40)

Velika zaloga **novih dvokoles** različne pneumatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjel-u, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otročji vozički, šivalni stroji itd. v popravo. (48)

Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4.

A. ŠARABON

veletrgovina V LJUBLJANI veletrgovina

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko, deželne pričetke in raznovrstno

rudninsko vodo. (56)

☼ ☼ ☼ CENIKI NA RAZPOLAGO. ☼ ☼ ☼

Lastna pražarna za kavo in mlín za dišave z električnim obratom.